

зміни. Прояв негнучкості в таких умовах це вирок. На наш погляд роль гнучкості стрімко зростає, без неї нереальним є забезпечення адекватності і адаптивності до перманентних змін в умовах сучасних реалій. Необхідно наголосити, що це актуально для всіх управлінських функцій: планування, організування, мотивації і особливо контрольної функції де це робити найважче по причині орієнтації контролю перш за все на формальні ознаки а лише потім на суть проблеми .

З викладеного можна зробити висновок, що гнучкість як ефективний інструмент менеджменту має все більше підстав претендувати називатися головним принципом менеджменту 21 століття.

УДК 330.341:338.2

Жукова Л.М., д.е.н., доцент; Вашенко Н.Ю., Лубенець В.В., студентки
Національний університет «Полтавська політехніка імені Юрія Кондратюка»
(м. Полтава, Україна)

ІНСТИТУЦІЙНА АРХІТЕКТОНІКА ІННОВАЦІЙ В ІНФОРМАЦІЙНО-КОМУНІКАЦІЙНИХ ТЕХНОЛОГІЯХ УПРАВЛІННЯ

За останні роки в Україні з теми методології інституціонального аналізу інновацій у сфері інформаційно-комунікаційних технологій управління було опубліковано ряд досліджень. І все ж проблема інституціоналізації економічного розвитку потребує додаткових досліджень. Особливого значення у забезпеченні інституційного статусу держави набуває формування інституту інформації. Останнім часом людство переконалося в тому, що практично всі існуючі у природі взаємозв'язки мають інформаційний характер, саме інформація визначає напрям руху матерії у Всесвіті, є носієм суті всіх процесів, що відбуваються у природі і суспільстві. Саме інформація здатна утворити феномен появи нових ідей. Усі суспільні відносини нерозривно пов'язані з інформацією, яка проникає у будь-яку сферу суспільного життя. Як наслідок – постійно зростають темпи розвитку інформаційних технологій та ступінь впливу інформації на суспільні відносини всіх напрямів, що позначається як на якості внутрішньодержавного розвитку будь-якої країни, так і на ролі, яку країна відіграє на міжнародній арені. Саме тому існує необхідність у більш активному приєднанні України до процесу становлення та розвитку світового інформаційного суспільства.

На сучасному етапі господарювання будь-яка економічна діяльність супроводжується накопиченням і використанням інформації на базі інформаційно-комунікаційних технологій. Підвищення ролі інформації у всіх сферах господарського життя, стрімкий розвиток новітніх інформаційних технологій з високою ефективністю та їх вагомий вплив на організацію бізнес-процесів призвели до розвитку інформаційного бізнесу. Це новий вид бізнесу, який функціонує та розвивається в інформаційному секторі національної економіки та забезпечує ефективну роботу усіх галузей країни [1, с. 73]. Інформаційному бізнесу рушійний імпульс надають кілька комплементарних тенденцій, що взаємообумовлюють та взаємопідсилюють одна одну. Цілком природно, що першою має бути названа тенденція інформатизації та комп'ютеризації. Масове впровадження нових і новітніх мікропроцесорних інформаційно-комунікаційних технологій, їх проникнення усюди, де циркулює інформація, знімає ряд обмежень, пов'язаних із задоволенням інформаційних потреб людини і суспільства. Другою тенденцією є інтелектуалізація економічної діяльності, а третьою – тенденція креативізації, що узвичаює інноваційність як спосіб буття економічних акторів, визначає суспільну затребуваність інформаційних послуг та масифікацію попиту на інтелектуально-інформаційний продукт. І відповідно, до четвертої тенденції віднесемо процес глобалізації конкурентних відносин і загострення конкурентної боротьби в середовищі, де майже нівельовано територіальний чинник [2, с. 6-8]. Конкурентний тиск зумовлює загострення

потреб розвитку та примушує економічних акторів швидше реагувати на зовнішні виклики та кон'юнктурні коливання, забезпечувати свої активи від морального старіння, протидіяти стрімкому вичерпанню інноваційних джерел абсолютної та диференційної ренти.

Формування і розвиток українського інформаційного суспільства передбачає оперативний доступ до необхідних інформаційних ресурсів. На шляху приєднання України до світового інформаційного простору виникає низка проблемних питань щодо державної інформаційної політики України. Найважливішими серед них є відсутність належного адміністративно-правового впливу на процес здійснення державної інформаційної політики, який у свою чергу складається з низки таких невіршених питань, як: відсутність єдиного підходу до визначення основних понять категоріального апарату державної інформаційної політики; відсутність належної системи принципів здійснення державної політики в інформаційній сфері; недосконалість інституціонального механізму здійснення державної інформаційної політики; недосконалість нормативно-правового регулювання суспільних відносин в інформаційній сфері; недосконалість юридичної відповідальності за правопорушення в інформаційному секторі тощо [1, с. 80].

Отже, на сьогоднішній день інформаційна політика держави в сучасній Україні характеризується різноспрямованістю, слабкою координованістю діяльності різних відомств, непослідовністю та непрозорістю в реалізації запланованих заходів. Зважаючи на ці обставини, Україну поки що не можна віднести до інформаційно незалежних держав. Нині як ніколи потрібно не тільки досліджувати й вивчати інформаційну галузь України, а й вживати конкретних заходів щодо відновлення та розбудови інформаційного середовища та приведення національного законодавства у відповідність зі світовими нормами.

Враховуючи, що Україна інтегрується в глобальне інформаційне суспільство, глобалізаційні трансформації висувають перед світовою спільнотою і, зокрема, нашою державою, велику кількість проблем технологічного, соціально-економічного і політико-правового характеру. Вхідження України до європейського і глобального інформаційного суспільства вимагає ознайомлення з існуючими теоріями і практикою формування інформаційного суспільства. Розробки в області інформаційних технологій різко змінюють взаємодію як народів, організацій, так і окремих людей. Швидке розповсюдження інформації за допомогою соціальних мереж ставить під питання доцільність прийняття ефективних організаційних і управлінських рішень.

Таким чином, у цьому напрямку Україні необхідно мобілізувати свій науково-технічний і інтелектуальний потенціал для створення асиметричного потенціалу здатності ведення глобального інформаційного протистояння з метою забезпечення власної інформаційної і, як наслідок, національної безпеки. У держави повинна бути чітко сформована позиція з цього питання і відповідне фінансування подібного роду програм.

Інформаційний сектор національної економіки має величезне значення для сучасного соціально-економічного розвитку держави, особливо в умовах побудови інформаційного суспільства. Вирішення низки проблем, що гальмують розвиток цього сектора економіки, дозволить не тільки задовольнити інформаційні потреби суспільства, суб'єктів господарювання та різних секторів економіки, а й підвищити конкурентоспроможність країни, укріпити економічні позиції України у світовому просторі [3].

У цьому напрямі дії уряду повинні бути спрямовані на розробку й прийняття політичних рішень, законодавчих і нормативно-правових актів щодо забезпечення системи управління національними інформаційними ресурсами та удосконалення механізмів реалізації правових норм чинного законодавства. Також необхідно зазначити, що коли обсяг і якість потоку інформації, змістовне наповнення інформаційного простору залежить від інституціональної структури самого суспільства і водночас є критичним елементом інфраструктури, дії уряду і держави при розробці інформаційної політики мають визначатися стратегічним напрямом формування інформаційної економіки, впровадженням принципів, механізмів, культури, системи та структурних елементів інноваційного суспільства навколо духовних цілей і цінностей, відродження багатих та оригінальних традицій української нації [4]. Отже, державі

необхідно виконати завдання створення соціально-економічної інституційної матриці, тобто формування такої системи, яка забезпечить можливість збалансованого розвитку базових та нових інститутів, що підвищить стабільність економічної системи і створить необхідні передумови для підвищення ефективності державного впливу на макроекономічну динаміку.

Список використаних джерел

1. Інформаційне забезпечення систем прийняття рішень в економіці, техніці та організаційних сферах : колективна монографія / за заг. ред. Л. М. Савчук. Донецьк : ЛАНДОН-XXI, 2013. 592 с.
2. Міжнародні стратегії економічного розвитку : навч. посіб. / за ред. А. О. Задой. Київ : Знання, 2007. 332 с.
3. Жукова Л. М. Зміни інституційного статусу держави в умовах соціально-економічної нестабільності : монографія. Харків : ХНУ імені В. Н. Каразіна, 2020. 308 с.
4. Жукова Л. М. Вплив інформаційних технологій на соціально-економічні процеси держави як чинник інституціональних перетворень. *Науковий вісник Ужгородського національного університету. Серія «Міжнародні економічні відносини та світове господарство»*. 2016. Вип. 6(1). С. 126–129.

УДК 658.7:338.3

Орел А.М., д.е.н., доцент; Дяченко В.В., аспірант
Сумський національний аграрний університет (м. Суми, Україна)

РОЛЬ ТЕХНОЛОГІЙ ІНФОРМАЦІЙНИХ СИСТЕМ У КОНКУРЕНТНОМУ УПРАВЛІННІ ЛАНЦЮГАМИ ПОСТАВОК

У сучасному світі ланцюги поставок стають все більш складними та глобальними, вимагаючи від компаній ефективного та конкурентоспроможного управління ними. Технології інформаційних систем виявляються незамінним інструментом у досягненні цієї мети. У цій статті ми дослідимо роль технологій інформаційних систем у конкурентному управлінні ланцюгами поставок та їх вплив на ефективність та результативність цих ланцюгів.

Першим аргументом в користь використання інформаційних систем є збір та обробка великого обсягу даних. Технології інформаційних систем дозволяють компаніям автоматизувати цей процес та забезпечити точність та швидкість збору даних. Завдяки автоматизованим системам обліку та управління, компанії можуть миттєво отримувати інформацію про запаси, замовлення, терміни доставки та інші важливі параметри. Це дозволяє уникнути затримок, помилок та непорозумінь між учасниками ланцюга поставок, що позитивно впливає на загальну ефективність та результативність ланцюга.

Також впровадження технологій інформаційних систем підвищує ефективність цих поставок. Це досягається завдяки автоматизації багатьох рутинних операцій та процесів управління. Наприклад, інформаційні системи дозволяють автоматизувати процеси замовлення, виробництва, логістики та складського господарства. Це сприяє прискоренню виконання завдань, зниженню кількості помилок та точному плануванню ресурсів.

Компанії можуть ефективно керувати запасами, замовленнями та доставкою, що дозволяє їм знижувати витрати та оптимізувати робочі процеси. Крім того, технології інформаційних систем допомагають підвищити спроможність ланцюга поставок реагувати на зміни в попиті та умови ринку. Завдяки швидкому обміну даними та інформацією між різними учасниками ланцюга поставок, компанії можуть швидко адаптуватись до змін, вирішувати непередбачені проблеми та використовувати можливості для покращення ефективності. Наприклад, з точними даними про попит та запаси, компанії можуть планувати виробництво та поставки таким чином, щоб задовольняти попит споживачів і уникати перевищення або нестачі запасів.